

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria II. Paschatis. Duo ex discipulis ibant ipsa die in Castellum, quod erat
in spatio stadiorum LX. ab Ierusalem, nomine Emaus. Lucæ 24.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

FERIA II. PASCHATIS.

Duo ex discipulis ibant ipsa die in Castellum, quod erat in spatio stadiorum LX. ab Ierusalem, nomine Emmaus. LUCÆ 24.

Neuter Tobias, Tob. 12. Angelum peregrinationis comitem, quantumvis confabulatim multis, & conuersati, noſcitare tamen quibat ante; quam confitit omnibus pararet abitum Raphael, ac valedicens disperareret. Simile hodiernis duobus euenit.

Nos super isto

- I. De humanae vita miseria.
- II. De Magistro ſeſe Discipulo affiante.
- III. Deperegrinatione Chriſti, & cuiusque Chriſtiani.
- IV. De perpeſorum malorum amniftia.

P A R S I.

De humanae vita miseria.

Heraclitus Philosophus humanas vitas effluit. 1. Miseria. 2. Corruptilita. Humanas affidit considerabat; simul & irremisse defiebat. 2. Neque Job fecius. Ecce considerantem: Homo, ait, natus de muliere, breui viuen tempore, multis repletur miseria. Ecce flentem: Tadet animam meam vitam meam. 3. Et quem non taceret vivere, quem omnia nituntur corrumperre, penitusque deſtruere? Ccelorum influxus corpora nostra afficiunt, variantque Passiones: elementa valetudinem; animalia infestant ubi poſſunt; qui homo homini est lupus.

Dementes sunt qui iſſus plus amant. 1. Quia miseria est. 2. Amara. Stolidos fuſſe censemus Hebræos; quod maluerint in Aegypto miseri, quā in terra promissa viuere ab foelicirerum omnium copia beati. Dementiores ijs, qui mundum illa deteriorem, sic deamant, ut frigide, & vix raro ad superna adſpirent. 2. Heu, infueti malis ac indura-

ti, meliora vel nesciunt, vel non credunt: aut ſcipoſos tacite desperant. Itan' amara præ dulcibus, præ bonis mala amantur, & optantur?

3. Cætera fileo: vel ipsa vita hæc, quid, 3. Mors eft niſi mera eft mortalitas? Bene Seneca! Vita hominis nunquam acciperetur; ſi ſapien- 4. Serua eft tibus daretur. 4. Obæratorum, vita dece- dentium, reliqtam adire hereditatem ti- memus. Et vita noſtra quid obſeratiu- 4. Serua eft memus. Debita eft miſerijs, quin animam debet. Etsuis nos debitum cum obruat; adhuc a- mamus ipsam?

5. Etipſam fugitiuam? Nam velut flos e- 5. Fugiti. greditur, & conteritur, & fugit velut uague.

6. Solis cursu ſimilis, Iſtare videtur: 6. Et tamē & ita tamen fugit, vt qualibet hora vi- quafifata. ganti millia miilliarum decurrat; teſtib. ria. Philosophiſ. Sic vita: Adeo, ut vix ea cu- currifſe ſentiatur prius, quam cum ad fe- pulcrum peruentum eft.

Reſte S. Greg. in Regiſt. eam nauigan- 7. Mendax ticonfert: qui in naui residens arbores, eft. cætera que foris moueri putat; cum ipſe ſit, non illa, qui mouetur. Ita vita fugax, & mendax 8. Ephemeruſ animalculum 8. Diaria. eft die non amplius vno viuens: & tamen eo tam ſolicite vietum conquiritat, ut ſi foret coruo viuacior, qui ſecula quina ſuperuiuit. Ita homo. Cum igitur Ephemeruſ; tum & nos ridemus, ſtultiæ que arguimus.

II. Ethnici Spartiatæ ſapientiores no- 9. Vita flen- bis. Hi atrati ibant, lugentum cultu ipſo da: mors vitam ſlebilem profeffi: At quibus vel gratulada, ab ſenio, aut aliunde ſpes ſiebat mortis propediem adeunda, hi ſeſe colebant ueritu lauiores. Nimirum emenſi miſeriam, ſead foelicitatis ingressum com- parabant.

2. Simile Thracibus vſu veniebat, na- 10. Una foelici- tos ſletu excipientibus: cantu, plauſu que ias vita ei- mortuos proſequentib. 3. Idem bruta- nus eft bro- nes monent. Cygnus vitam muto cum mœrore

mcerore exigit: at vicinus morti læsum
occinit, vda projectus in herba.

4. Idem fors docuit Iudeos, qui, Ba-
bylonica pressi captiuitate, suspenderunt
organa sua plangentes, Psal. 16. Quomodo
cantabimus canticum Domini in terra aliena?
At contraria omnia cosmophili in mun-
dano Babylone, tam infami ab tot, tan-
tisque miseriis; quæ alibi vnde ex-
cluixæ, in hunc orbem redactæ, & com-
pactæ videntur. Inter quas istud fœlici-
tatis est nobis, quod hic viatores agam,
non incolæ.

Vt hi duo mœsti in via: at in termino
apertis oculis iam primum sibi vivere,
videbantur.

PARS II.

De Magistro & Discipulis associante.

Iesu collig-
it disper-
sus.

I. Bant isti, talia confabulantes; subibat.
I que nesciis Dominus, & via socium
fese dabat. Qualis Dux, cælo fugatoque
exercitu suo, palantes, aut latitantes col-
ligit, reparat vires, viros, ac animos, cre-
dentes ab hostibus fetisse victoriam:
quos ille secus informat, increpat, & vi-
ctoribus aggregat. Ita Dominus dispersos, &c. Ecce hos è fuga retrahit; de vi-
ctoria edocet. Errantem querit Magda-
lenam: Marias tres ad Apostolos redire
compellit. Petrum insequitur. Apostolis
se offert, fideique ad castra reducit. Pax
vobis ait.

Matri, ap-
paret pri-
mum.

Qui duo
huc:

Ante omnes Matri fœlicitatem ex Fi-
lio gratulatur. Ut Sol iugum montium afflat
primum; dein colles, vallesque luce per
fundit. At B. Virgo erat, Isa. 2. Mons inver-
tice montium. Psalm 67. Mons pinguis, mons,
in quo beneplacitum est habitare Deo. Apostoli
colles erant: de quibus Psal. 56. Funda-
menta eius in montibus sanctis. Valles erant
discipuli hi. Ut reuiniscunt luce prima ta-
eti? Nonne cor nostrum ardens erat in via?

II. At, quivos, & vnde domo? qui no-

mine? Vnus est Cleophas, pater Aposto-
lorum trium Iudeæ Thadæi, Simonis, &
Iacobini minoris: ac Iosephi Iusti de LXX.
discipulis. Alter anonymous est. 1. S.
Gregor. Magnus, Niceph. Theophyl. Epi-
phan. & communis opinatur, Lucam
Euangelistam fuisse. 2. S. Hier., tamen
illi Dominum in carne visum fuisse ne-
gat, ex istis, Act. 1. Sicut tradiderunt nobis, qui
ab initio suis oculis viderunt, & ministri fuerunt
sermonis. At S. Lucas fuerit ex postremo
vocatis, non ex primis.

Sed cur his adiungiste: non mulieri-
bus? 1. An quod hæ aromatibus onu-
stræ queruntte, fugiunt isti? Exclamat Au-
gust. Vere Domine, maiori semper occurrit ne-
cessitat! 2. Vt cor lateri adest infirmio-
ri sinistro: Et ipsi, pauore palpitanti, san-
guis affluit opitulaturus. Ita Dominus,
relictis cæteris, hos defectos fide, spe
quoq; destituendos adiutat.

3. Deinde horū esse socius amat; quo-
rum sermo erat de passo, in via; quam-
uis ab errore culpandus.

III. O Vim miram memoriarum de Pafso
Iesu! Sed mirabilior bonitas Dei, eam in-
dignam ex se, dignam tamen proper
Filiu[m] astimantis, cui gratia fieret, esset-
que & meritum.

At vero mirabilissima Passionis pia
memoria, tu quanta potes? 1. Amorem
fuscas: humilitatem inspiras: superbiā
suffocas: carnis delicias effugas. 2. Vt
Christianus sit talis, qualis Castrensis V-
moda, is aiebat: Arca Dei & Israel, & Iuda
habitant in Papilionibus: & Dominus meus
Ioab, & serui Domini mei super faciem terra-
manent: & ego ingrediar domum meam ut co-
edam, & libam, & cubem cum uxore meis?
Ita Dominicæ Passionis commentator
ait, & agit compatiens Pafso, fortis asper-
nator voluptatum.

3. Dauid; 2. Regum 15. nudus, & vduus
fletu,

sletu, Absalonem fugiebat, torrentem transiens; prosequentibus eum pari cum luctu proceribus. Et quisquam Christianum Passum intueri, aut prosequi nolet? aut poterit sine luctu? sine odio sui? sine demissione animi?

Memoria passionis
valer contra
fraudes
demonis.
Seruit a malo.
Sermo boni est efficiax.

IV. Est illa recordatio vis inuita aduersus Satanæ technas. 1. Sicut Daniel sparsum in fano Beli cineribus aperuit Beli elementitam diuinitatem. *Dan. 14.* Ita Cineres Iesu, id est, Passi memoria, in anima sparsi dolos mundi, carnis, dæmonisque reuelant. 2. Iussit. *Ezech. 9.* Deus omnes occidi, qui T. au signati non forent. Væ, quibus non fuerit Passionis signum in mente, vel fronte, vel manu.

Si aliud non accidat his malum, at isto hoc est, quod iis in via vitae se non iungat Iesus, qui eius immemores degunt: qui de sordibus, de poculis, fabulisque loquuntur. Non cum his ambulat; qui non cum, & in ipso, vera via, ambulans. Quod si etiam ob verba se istis adiunxit; quid non ob opera faciet sancta.

PARS III.

Deperegrinatione Christi, & cuiusque Christiani.

Christi p. unia. I. **Q**uis sunt isti sermones, &c. Tu solus peregrinus es? Quid hominis es? Nec sis unus quod omnes sciunt? Nec sis potentem in opere, & sermone. In opere; quia mortuos, cæcos, leprosos, &c. curauit. Et in sermone: Nam *Ioh. 7.* Nunquam homo sic locutus est. Rupes Orpheus traxerit: at iste peccatrices, publicanos, pescatores, hostes, sed auit ventos & maria. &c. Milites in horto prostrauit verbo; tremefecit orbem, petras rupit. &c. Tu solus peregrinus haec ignoras?

Peregrina- tio eiusdem. Et tu ignoras, Cleopha, te dicere varum. 1. Peregrinus Iesus à cœlo hic exul, ob delicta nostra. Vnde ipse de se Ioh. 7. Vos de deo sum estis: ego de supernis.

2. Ipse ab æterno, Psalm. 131. Votum vovit Eaque votum Deo Iacob, se hic peregrinaturum tota- tina. nis, tali cultu, sorte, via, modo: donec inueniam locum Domino, tabernaculum Deo Iacob. 3. Ecce vias Asummo cælo egesto eius ad præsepe in Bethlehem, inde in Agyptum, hinc in Nazaret; porro in desertum; tum in Caluaria Crucem; deniq; in sepulchrum. Nec singula tantam loca percurrit; sed qualia egit, ac pertulit in præsepio? &c. De viis istis sic Bernard. homil. 29. de Ascens. *Vultus eius saltus agnoscere fratres?* De cælo venit in Uterum: de tertio in præsepe: de præsepio in Crucem: de Cruce in sepulchrum: de sepulcro redit in cœlum.

Soluisti votum, IESV: tentatus, & pere. Et cōpletus. grinatus per omnia es: nec infera tibi iniuria. Ad ea q; te penetrasti? Dicis Iere. 12. Dimisi domum meam, corporis: reliqui hereditatem meam, discipulos, ac vitam; dedi dilectam arimam meam. Nunquid auis discolor hereditas mea mihi. Nunquid tincta per totum: Venite, congregamini omnes bestie terre.

II. Tu peregrinus es, Cleopha. 1. *An ne-* Homo est scis, Hebr. 13. quod non habemus hic ciuitatem peregrinem permanentem: sed futuram inquirimus. 2. *nus.* Audi Ps. 32. Aduena ego sum, & peregrinus: sic ut omnes patres mei. 3. Recordare: pri- mum, qui urbem condidit, Cain fuisse. Ac forte ob id cœlo excidit: 4. Quid? Apoc. 2. *Vae, vae habitantibus in terra?* Quia merum hic exilium est. Quod quanto est peregrinatione miserius? Nam id pœnae, hæc voluntariæ religionis est.

5. Quocirca ethnicus Philosophus Anaxagoras, teste Laertio: ob hereditatem in ius vocatus; malitiure suo cedere; quam lege agere, & ob fluxa contendere; quæ casus forte subditus queat interuertere. Cognatis eum ob hoc increpantibus ait, digito in cœlum istanto: *Illa patria mea est: illa hereditas mea. Illam ego curo: non ea, quæ super terram.*

O o o PARS

P A R S IV.

*De perpeſorū malorum amniſia.**Malorum
obliuio pra
amore ni
teio.*

I. *E*t quæ querit Dominus. Quid? Tu obliuio præterita. Ne oblitus est talia? Tot? Tanta? Quæ Oflagrantiam charitatis immensæ! Hec omnia absunt præterita. nihil de sacrificio poenarum, iniuriarumq; reliquum fecit. Vere, *Aqua multæ non potuerunt extingueeam.* 2. Ipsa tanta fuit, ut vel corpus suum perrumpens erumperet. Sicut si detraetus celo ignis antro terra coerceretur, viam vi sibi faceret prius, quam pressus aciesceret. O ardor amoris, cui nullus nocuit algor Passionis?

3. Plane, ut sol, quo in meridiem eleuatur, hoc & flagrantior est: ita Iesus, quo in cruce altior, hoc magis ardet amans. Ardet, & querit amatos.

4. Nimirum is motus amoris ei naturalis erat; ideo in fine vehementior. Nam violenti principio sunt concitatores; remissiores in fine: & ne cessent, impulsu opus habent. Isto nos egemus, quos & atque, & pastiue esse violentos oportet. Domine, vim patiar.

II. *Quæ? Quæris: Quia resurgentis gloria præteriorum amnistiam attulerat, dolorem deterserat, ablataq; plus milieuplo reddiderat. Usque adeo non sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis.* Rom. 8.

Et Martyres, similia passi, Confessoresque querunt: *Quæ? Ita Stephane non meministi lapidum? Non detractæ pellicis Bartholomæ? Non crucis Andrea? &c.* Ett recordabere, vindic etiā, quæ frater tuus in te a superior dixit, aut egit?

Ita damnatis nulla est memoria voluntatum præteriorum, opum, honorum, &c. i. Fatere Cæsar, Alexander, Cicero, Homere, &c. Sap. 3. *Quid profuit nobis superbia? Diuitiarum tactantia quid contulit nobis. Transferunt omnia velut umbra.*

2. Immemorem præteriorum Epulonem, petentemque guttulam, monet Abraham, *Luc. 16.* Recordareſli: etiam ad penam: ſi que possis, quia recepiſti bona in vita tua.

3. Euenit istis, quod Aegyptiis, *Geneſ. 40.* quos superuenientes anni sterilitatis coegerunt obliuiscipriorum septem annorum fertilitatis. Sed quid ad hos septem anni æternæ damnationis?

III. *Vir erat potens, inquit. O misera cymba, fractus tibi fidei est malus; anchoras peiamissa est. Nam, speramus, aiunt. Vir: Quid? Nescitis, an non agnoscitis eius Diuinitatem? Potens opere, & virtute, ut Deus: Sermone, & doctrina, ut homo. Ut Sol, habens lumen, & calorem. Ut bombardæ, instructæ puluere, & globo; sonans, & effringens. Sperate, credite: quoniam ecce, ipſe ad ſum, qui loquor vobis.*

F E R I A III. P O S T
P A S C H A.

*Stetit Iesus in medio discipolorum suorum: & dixit eis: Pax vobis. *Luc. vlt.**

A Ngelo, *Tob. 12.* manifestante ſeſe Tobii duobus; quod vnuſ effet de ſeptem affiſtentibus Domino, conſernati in faciem coruerint proni. Quibus Raphael: *Ego ſum; ait; nolite timere. Et Christo ſeſt manifestante Discipulis, ut Deum verum ac viuum agnoverent: perculis ait: Pax vobis: ego ſum.*

Circa quod nos

- I. *De cælo laboribus inuadendo.*
- II. *De ſtante in medio.*
- III. *De imprecante pacem.*
- IV. *De voce Ego ſum.*

P A R S